

Arrest

**nr. 334 156 van 10 oktober 2025
in de zaak RvV X / IV**

Inzake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat H. VAN WALLE
Berckmansstraat 89
1060 BRUSSEL**

tegen:

de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 11 juni 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 mei 2025.

Gelet op de artikelen 39/77 en 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 1 oktober 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 7 oktober 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. FLORIO.

Gehoord de opmerkingen van verzoeker en zijn advocaat H. VAN WALLE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn en België te zijn binnengekomen op 10 oktober 2023, dient op 16 oktober 2023 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, wordt het dossier van verzoeker op 25 oktober 2023 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar verzoeker gehoord wordt op 20 maart 2025.

1.3. Op 28 mei 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit is de bestreden beslissing die aangetekend verstuurd wordt op 28 mei 2025 en die luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een Palestijnse moslim van Arabische afkomst. U bent geboren te Gaza. U verliet Gaza op 16 april 2023 omwille van de algemene situatie. U reisde via Egypte en Turkije naar Griekenland, waar u 9 mei 2023 aankwam. Op 8 juni 2023 diende u in Griekenland een verzoek om internationale bescherming in en werd u erkend als vluchteling op 23 juni 2023. U verbleef van mei tot oktober 2023 in Griekenland.

U had een ADET en een Grieks reisdocument/ paspoort. U vroeg geen of registreerde zich niet voor een AFM of AMKA.

U werkte gedurende uw periode in Griekenland enkele weken en had eigen middelen om uw leven in Griekenland te bekostigen. U leende ook geld van uw Syrische vrienden. U verbleef naast opvangcentrum Mytilini, in opvangcentrum Malakas. Tijdens uw periode in Malakas, verbleef u ook enkele weken nabij Athene bij Syrische vrienden om er te kunnen werken. U leende geld van uw vrienden om een ticket richting België te kopen en u reisde met uw Griekse documenten.

U verklaart last te hebben van psychologische problemen sinds Gaza en krijgt twee keer per maand hiervoor behandeling bij een psycholoog.

Ter staving van uw verzoek legt u de volgende documenten neer: uw Palestijnse paspoort; originele Griekse identiteitsdocument en paspoort; kopie van uw UNRWA family registration card; getuigenissen van collega's; medisch document betreffende uw psychologisch onderzoek, Fedasil rapport en arbeidscontract.

B. Motivering

U verklaarde last te hebben van psychische problemen en hiervoor maandelijks behandeling te krijgen (CGVS,p.3).

Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er u steunmaatregelen verleend in het kader van de behandeling van uw verzoek door het Commissariaat-generaal. Zo werd u bij aanvang van uw onderhoud een glas water aangeboden en werd ook expliciet gepeild naar hoe u zich voelde, waarop u antwoordde dat goed gaat (CGVS p.3). Er werd u nadien gevraagd hoe het interview voor u verliep, waarop u antwoordde dat het goed verliep (CGVS,p.17). In dit verband dient opgemerkt te worden dat zich geen specifieke problemen of moeilijkheden voordeden tijdens het verloop van het persoonlijk onderhoud op het CGVS. Op geen enkel moment bleek dat uw toestand u verhinderde om uw verhaal op een adequate wijze te kunnen vertellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Eurodac Marked Hit), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk dat u de vluchtelingenstatus werd toegekend in Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS,p.6-7).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,... Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op <https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03RSABIP.pdf>; en

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van huisvesting, medische hulp, werkgelegenheid en steunde op financiële hulp van familie in het buitenland voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in z'n geheel ongeveer 5 maanden (CGVS,p.6) in Griekenland verbleven heeft en is er de vaststelling dat u korte tijd na de toekenning van de status vertrokken bent, wat niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er uw rechten te doen gelden.

Allereerst verklaarde u dat u gedurende uw periode in Griekenland met eigen middelen in uw levensonderhoud kon voorzien en geen financiële hulp van iemand kreeg (CGVS,p.5 en 14). Gevraagd of u pogingen deed om financiële hulp te krijgen als erkende vluchteling, repliceerde u naast de kwestie dat u na het afhalen van de Griekse documenten zelf het geld bijeen bracht om te vertrekken (CGVS,p.15). U liet na om verdere pogingen toe te lichten, hetgeen niet wijst op een grondige poging om uw financiële situatie te verbeteren.

Voorts verklaarde u geen legale jobs te hebben gezocht omdat u geen AMKA noch een AFM ter beschikking had. Zo ondernam u geen poging om aan legaal werk te komen in Griekenland omdat u doelloos was (CGVS,p.12) en het geen nut had (CGVS,p.8). U stelt zich niet geregistreerd te hebben voor een AFM noch voor een AMKA omdat u hopeloos was en het idee om dit in orde te maken verwijderde uit uw hoofd. Dat u omwille van deze redenen uw AFM of AMKA niet regelde, is niet ernstig. Gezien het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u

dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen. Overigens blijkt uit objectieve informatie dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : <https://rsaegear.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03RSABIP.pdf>; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Dat u hiervan niet op de hoogte bent, doet de wenkbrauwen fronsen. Dat u uw AMKA niet regelde, hetgeen eveneens noodzakelijk is voor de toegang tot de arbeidsmarkt, is niet ernstig.

Voorts dient geconcludeerd te worden dat u in Griekenland over huisvesting beschikte. Tijdens uw verblijf in Mytilini en Malakas kon u steeds in een opvangcentra verblijven (CGVS,p.9). U kon ook nabij Athene bij uw Syrische vrienden verblijven. U beschikte zodus over een gedegen netwerk om in huisvesting te voorzien.

Wat betreft uw problemen met de Griekse autoriteiten dient het volgende te worden vastgesteld. U haalde aan dat u tijdens uw verblijf in Griekenland met name in de opvangkampen meerdere malen werd gefouilleerd. U gaf aan dat u en ook anderen van het kamp te pas en onpas publiekelijk aan controles werd onderworpen door de Griekse politie (CGVS p. 15-16) en dat u dit niet fijn vond. Van fysiek geweld was echter geen sprake. Er moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een dermate onmenselijke of vernederende behandeling om in aanmerking te komen voor een beschermingsstatuut. Dat u telkens bij het verlaten en terug binnenkomen van het opvangcentrum werd gecontroleerd door de Griekse politie is nu eenmaal een veiligheidsmaatregel (CGVS,p.11).

U verklaarde dat u sinds Gaza hinder ondervindt van uw psychologische problematiek. Uit uw verklaringen blijkt echter dat u geen enkele inspanning leverde om hier in Griekenland hulp voor te zoeken omdat u schrik had. Gevraagd of u iets van hulp zocht in het centrum, verklaarde u dat er geen ziekenhuis was maar wel tenten (CGVS,p.14). Verder gepolst of er begeleiders of organisaties ter plekke waren om u te helpen, bleef u het antwoord schuldig. U verklaarde nooit in contact te zijn gekomen met een dokter. Het blijkt louter uw eigen speculatie dat u geen medische hulp kreeg gezien u verklaarde niet te hebben gezocht noch zich te hebben geïnformeerd omtrent behandeling voor uw psychologische problematiek (CGVS,p.14).

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegear.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegear.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).

Deze informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot gratis gezondheidszorg, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection - beschikbaar op : https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in Griekenland over het nodige netwerk beschikt en u zich financieel kon onderhouden. Bovendien blijkt dat de medische problemen die u aanhaalt, en waarvoor u niet op de zorg in Griekenland rekende, u niet weerhielden om zelfredzaam te zijn noch toont u aan dat u in Griekenland niet op de medische verzorging kan rekenen indien u daar nood aan hebt. Op basis van dit kan dan ook aangenomen worden dat u in staat bent bepaalde periodes te overbruggen om uw administratie op orde te zetten. U verklaarde tevens in België te werken hetgeen erop wijst dat u medisch in staat bent om te werken.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Uw documenten zijn niet in staat bovenstaande analyse te wijzigen.

- *Uw Palestijnse paspoort en uw UNRWA family registration card hebben enkel betrekking tot uw identiteit en situatie in Palestina. Deze beslissing heeft daartoe geen betrekking.*

•Uw getuigenissen en arbeidscontract wijzen op uw werkgelegenheid, hetgeen ook niet ter discussie staat.

- *De Belgische medische documenten dienen als bewijs dat u medische opvolging heeft gekregen. Het attest bestaat grotendeels uit uw relaas en nergens uit het attest kan blijken hoe regelmatig u naar de psycholoog bent geweest noch de mate waarin u nadien werd opgevolgd; het attest dateert immers reeds van juli 2024 en uit uw overige documenten blijkt dat u in staat was nadien nog te werken. Wat er ook van zij, u toont niet aan dat het voor u als statushouder onmogelijk zou zijn om in Griekenland voor u gepaste medische hulp te zoeken indien deze noodzakelijk blijkt.*

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat verzoeker internationale bescherming heeft in Griekenland en niet terug geleid mag worden naar Gaza.”

2. Het verzoekschrift

Verzoeker voert de schending aan van de artikelen 3 en 13 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: het EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker betoogt dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk gegaan is en onvoldoende onderzoek gevoerd heeft naar zijn specifieke situatie. Zijn conclusie, dat hij bij terugkeer naar Griekenland terecht zal komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie is volgens hem gebaseerd op zijn persoonlijke ervaringen en individuele situatie en op de objectieve landeninformatie over statushouders in Griekenland.

Verzoeker stelt dat de algemene informatie bevestigt dat statushouders het moeilijker hebben dan verzoekers om internationale bescherming, en dit omwille van een gebrek aan hulp na de toekenning van de beschermingsstatus. Er is volgens hem sprake van ernstige belemmeringen wat betreft toegang tot basisvoorzieningen, en de initiatieven die genomen worden zijn onvoldoende om hieraan het hoofd te bieden. Hij verwijst naar het RSA rapport waaruit een verslechtering van de situatie van statushouders blijkt.

Verzoeker gaat in op de huisvesting en wijst op een algemeen gevoel van uitzichtloosheid nu een groot deel van de statushouders grote moeilijkheden ervaart in het vinden van permanent onderdak. Hij zet uiteen het een grote uitdaging blijft om een geschikte huisvesting te vinden aangezien HELIOS geen directe huisvesting maar slechts financiële ondersteuning biedt. Bovendien is het programma niet toegankelijk voor terugkerende statushouders die zich niet binnen twaalf maanden na hun eerste verblijfsrecht aanmelden, waardoor hij uitgesloten zou worden van deze hulp bij terugkeer naar Griekenland. In de plaats van het HELIOS-programma komt nu een nieuw HELIOS+ programma, hetgeen echter nog niet in werking is. Van statushouders die integratie ondersteuning wensen wordt verwacht dat zij afwachten. Bijgevolg bestaat er vandaag geen integratiehulp met betrekking tot integratie en huisvesting. Hij kaart aan dat dit nieuwe programma te beperkt is en slechts een klein deel van de statushouders zal bereiken en het slechts geldt voor 12 maanden na de toekenning van de beschermingsstatus. Hij stipt aan dat het buiten HELIOS het voor statushouders zonder eigen middelen of inkomen nagenoeg onmogelijk is om structureel onderdak te vinden en er vaak sprake is van informele huisvesting wat leidt tot risico op uitbuiting en zwart werk.

Verder stelt hij dat statushouders die vanuit andere Europese landen terugkeren naar Griekenland bij aankomst in de luchthaven van Athene geen informatie ontvangen over huisvestingsmogelijkheden of procedures om toegang te krijgen tot hun rechten.

Vervolgens gaat hij in op de belemmeringen wat betreft toegang tot de arbeidsmarkt nu er een reeks administratieve stappen gezet moeten worden en er een heel aantal documenten vereist zijn. Volgens hem worden statushouders hierover niet geïnformeerd. Statushouders die in de informele arbeidsmarkt terecht komen, lopen volgens hem een aanzienlijk risico op uitbuiting.

Hij vervolgt dat de publieke gezondheidszorg in Griekenland kampt met capaciteitsproblemen, waardoor statushouders beperkte toegang hebben tot de zorg en vooral tot gespecialiseerde diensten. Hij verwijst naar de problemen met het verkrijgen of activeren van hun AMKA-nummer, waardoor de toegang tot gratis gezondheidszorg voor statushouders nog verder beperkt wordt.

Vervolgens kaart hij de ernstige moeilijkheden aan met betrekking tot de vernieuwing van Griekse verblijfstitels. Hij stelt dat er verschillende redenen gerapporteerd worden die aan de oorsprong liggen van de problemen met de verlenging van de ADET en verwijst in dit verband naar de in het "Verslag feitenonderzoek" gemaakte bemerkingen. Hij stelt dat een statushouder, gedurende de wachttijd, geen aanspraak kan maken op een ander bewijs van rechtmatig verblijf teneinde zijn of haar rechten te doen gelden. Hij kaart aan dat de vertragingen maanden kunnen duren, waardoor statushouders zonder geldig bewijs van verblijf zitten, wat ook aanleiding kan geven tot ontslag. Hij vervolgt dat ook de procedure tot het verkrijgen van een duplicaat verschillende maanden in beslag neemt. Volgens hem neemt bekomen van een nieuwe verblijfsvergunning maandenlang in beslag, dient een verzoeker een afspraak te maken op het politiekantoor, waarna de verblijfsvergunning pas afgeleverd kan worden en blijkt daarbij dat vanaf de aangifte van verlies of diefstal een ADET kaart automatisch nietig of ongeldig verklaard wordt. Hij herhaalt dat er ook in dit verband administratieve problemen opduiken. Hij meent dat er een ernstig risico bestaat dat het gebrek aan een fysieke verblijfstitel om zijn sociale rechten te bewijzen, de toegang tot die rechten zal inperken.

Vervolgens gaat hij in op de situatie van terugkerende statushouders en stelt hij dat zij in een moeilijker situatie terechtkomen dan statushouders die steeds in Griekenland verbleven hebben. Het gebrek aan ADET, AMKA of AFM belemmert terugkerende statushouders in hun toegang tot sociale uitkeringen, werk, gezondheidszorg en huisvesting, waardoor zij meer problemen ondervinden dan zij die in Griekenland zijn gebleven.

Verzoeker stelt concluderend dat hij dreigt terecht te komen in een vicieuze cirkel van wederzijdse afhankelijkheden die elkaar versterken en zijn situatie onhoudbaar maken, dat hij zonder vast adres geen toegang zal hebben tot het verkrijgen van essentiële documenten, zoals een AMKA of AFM, dat hij zonder die documenten uitgesloten van sociale voorzieningen, zoals gezondheidszorg en recht op arbeid, waardoor zijn situatie nog precairder wordt. Verder herhaalt hij dat de ontoegankelijkheid van de publieke gezondheidszorg een bijkomende uitdaging vormt en tot gevolg kan hebben dat zijn gezondheid en weerbaarheid verder ondermijnd worden, wat opnieuw zijn kansen op werk en stabiliteit verkleint. Tegelijkertijd wordt volgens hem de toegang tot werk verhinderd door een gebrek aan basisvoorzieningen zoals de onmogelijkheid om zonder een adres een legaal arbeidscontract te verkrijgen. Hij benadrukt dat de lange wachttijden voor de verlenging van het ADET deze problemen verergeren. De bureaucratische complexiteit, in combinatie met de vereisten om telkens terug te keren naar het oorspronkelijke registratiekantoor, maakt de procedure voor verlenging volgens hem bijna onoverkomelijk.

Verzoeker gaat verder in op zijn persoonlijke situatie en verwijt de commissaris-generaal geen globale beoordeling gemaakt te hebben.

Hij voert aan dat hij heel wat traumatische ervaringen meegemaakt heeft sinds zijn aankomst in Griekenland, nu hij in totaal vijf keer zeer hardhandig gefouilleerd werd door de Griekse politie zonder duidelijke reden en hij citeert in dit verband uit zijn verklaringen. Een terugkeer naar een land waar hij dit heeft meegemaakt zou volgens hem zijn kwetsbaarheid verhogen.

Verder verwijst hij naar zijn afkomst uit Gaza, waar zijn familie nog steeds aanwezig is en waar hij zelf veel traumatische ervaringen doorstaan heeft en mensen heeft verloren. Hij verwijst in dit verband naar een arrest van de Raad waarin geoordeeld werd dat de kwetsbaarheid van verzoekers afkomstig uit Gaza, zelfs zonder psychologische attesten, aangenomen kan worden.

Hij stipt aan dat hij heel wat pogingen ondernomen heeft om naar werk te zoeken en dat dit ook enkele keren gelukt is. Hij preciseert dat hij via kennissen een job in de landbouw heeft kunnen vinden op een veld met ajuinen, waarvan hij stelt dat het zeer zware fysieke arbeid was en hij dit voor ongeveer één week gedaan heeft. Omdat hij fysiek nog niet gerecupereerd was van zijn tocht uit Palestina, was het werk te zwaar voor hem en diende hij ermee te stoppen. Daarnaast werkte hij in het zwart, werd hij geregeld niet volledig uitbetaald en moest hij genoeg nemen met de bedragen die de werkgever op dat moment wenste te betalen, zonder dat hij hierover iets te zeggen had. Hierna is hij onmiddellijk beginnen zoeken naar ander werk, wat fysiek minder zwaar zou zijn en verwijst in dit verband naar zijn afgelegde verklaringen. Hij vervolgt dat hij na een drietal weken, dankzij twee Syriërs, een job in een restaurant gevonden heeft, dat hij er begon als kuishulp en na drie dagen in het restaurant zelf mocht werken, waar hij dan leerde hoe hij vissen moest klaarmaken. Hij voegt hieraan toe dat hij geen loon van zijn werkgever ontving, maar dat hij in ruil voor zijn diensten in een appartement kon verblijven. De werkgever bracht hem ook éénmaal per week eten en wat geld om sigaretten te kopen. Hij geeft aan dat hij hier ongeveer één maand gewerkt heeft en benadrukt dat hij verschillende stappen ondernomen heeft om aan vast en legaal werk te geraken, maar dat hij niet op de hoogte was van organisaties nu hij hierover nooit informatie gekregen heeft en afhankelijk was van zijn groep mede-vluchtelingen.

Met betrekking tot zijn huisvesting benadrukt hij dat hij nadat hij het kamp moest verlaten, nooit een vaste verblijfplaats gevonden heeft. Tijdens de week van tewerkstelling op de ajuinen velden, mocht hij slapen in de paardenstallen, die echter vol ratten zaten en die hij omschrijft als onmenselijke omstandigheden die hij vanzelfsprekend niet langer kon volhouden.

Omdat hij tijdens zijn verblijf samen met twee Syriërs in het appartement van zijn tweede werkgever, niet betaald werd hoewel hij meestal werkte van 8u in de ochtend tot minstens 18u in de avond, werd die situatie voor hem ook onhoudbaar. Ondanks zijn pogingen, heeft hij aldus geen vaste verblijfplaats kunnen vinden.

Verzoeker gaat vervolgens in op zijn psychische kwetsbaarheid en hij voert aan dat hij een zeer kwetsbaar profiel heeft. Hij stelt dat hij aangegeven heeft dat de contacten met zijn psycholoog een positief effect hebben op zijn mentale gezondheid. Hij verwijst naar een recent attest van zijn psycholoog waaruit blijkt dat er regelmatige gesprekken zijn en dat zijn talloze trauma's hem hebben doen terechtkomen in een negatieve spiraal en depressie. Een verplichte terugkeer naar Griekenland heeft volgens zijn psycholoog dat ook nefaste gevolgen op zijn mentale gezondheid. Hij verwijst de commissaris-generaal onvoldoende rekening gehouden te hebben met zijn kwetsbaarheid.

Verzoeker stipt aan dat hij een relatie heeft met een Belgische dame, mevr. M.M. en dat hij de mogelijkheid niet heeft gekregen om hierover te vertellen tijdens zijn persoonlijk onderhoud; Een terugkeer naar Griekenland betekent dat hij zijn partner moet achterlaten, wat ook een negatieve invloed zal hebben op zijn psychologische toestand.

Uit wat voorafgaat blijkt dat volgens hem dat hij wel degelijk voldoende concrete elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat hij niet over effectieve bescherming beschikt in Griekenland, hoewel hij ongeveer vijf maanden de nodige inspanningen heeft geleverd om zich in dit land te integreren en zijn rechten te doen gelden. Er is volgens hem geen sprake van een gebrek aan intentie om een duurzaam leven op te bouwen in Griekenland, maar wel van een onvermogen van de Griekse autoriteiten om ervoor te zorgen dat verzoeker een menswaardig leven kan leiden. Hij meent dat de commissaris-generaal niet voldoende rekening gehouden heeft met zijn persoonlijke concrete elementen.

Vervolgens gaat verzoeker in op de extreem ernstige situatie in Gaza, waardoor hij de vluchtelingenstatus moet worden toegekend.

3. Nieuwe stukken

3.1. Bij het verzoekschrift voegt verzoeker volgende nieuwe stukken:

- Psychologisch attest;
- Kopie van de identiteitskaart van mevrouw M.M..

3.2. Op 6 oktober 2025 legt verzoeker een aanvullende nota neer op grond van artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, waarbij hij volgende nieuwe stukken voegt:

- Verzoekschrift invrijheidstelling;
- Rapport psychiater;
- Voorschrift antidepressiva;

- Gevolgen onderbreking AD;
- Ongeruste berichten vrienden;
- Foto's gewijzigde kledingstijl;
- Attest vzw Nashaz.

4. Beoordeling

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU.

Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.

4.2. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze al internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker in Griekenland de vluchtelingenstatus werd toegekend op 23 juni 2023 (AD CGVS, Verklaring DVZ, 23.10.2023, punt 23 en Erudac Marked Record 17.10.2023) en dat hij er in bezit gesteld werd van een ADET, geldig tot 22 juni 2026 en van een reisdocument, geldig tot 13 september 2028, waarvan hij kopieën neerlegt en de originelen laat zien (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 3). Voorgaande is in overeenstemming met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 13).

Er liggen geen concrete elementen voor waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van verzoekers verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

4.3. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor

zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen volgens het Hof van Justitie bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof van Justitie niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52, met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

4.4. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.5. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstreekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

4.5.1. Uit de landeninformatie blijkt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 12, 24; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025; AIDA/ECRE *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden bekomen (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde

documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.2. Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokkenen meedeelt.

Vervolgens moet binnen de zes maanden per e-mail een afspraak worden gemaakt met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights* van maart 2025, p. 5-17; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.3. Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM (fiscaal nummer) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij de indiening van het verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet codes moeten online gebeuren via het AADE platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben bekomen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19-20; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, van maart 2025, p. 20-21).

4.5.4. Een AMKA is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse

autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang van statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van “*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*”. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen, geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd.

Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights* van van maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen, voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft dan ook tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe nog niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een “geldige” verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (RSA/PRO ASYL *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 22-24; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 20-22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202, 266-267).

4.5.5. Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (AIDA/ECRE *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025,

p. 253-257; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

4.5.6. Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de beschikbare informatie dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven, 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders.

Vanaf 1 januari 2022 werd het beheer en de financiering van het HELIOS project overgenomen door het Griekse ministerie voor asiel en migratie. Het HELIOS project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen.

Het HELIOS +-programma biedt op zich geen huisvesting maar de diensten die aan statushouders onder dit nieuwe integratieprogramma worden verleend, blijven vergelijkbaar, met name wat betreft huursubsidies, taaltrainingen en integratielessen. Wel wordt meer aandacht besteed aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot 12 maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+ project op een veel kleinere schaal lijkt te zijn ontworpen dan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 29-30).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te bekomen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 32).

Uit een studie, gepubliceerd in 2023 in het kader waarvan 3.755 personen werden ondervraagd (zowel asielzoekers als statushouders), blijkt dat van alle ondervraagde statushouders slechts 3 % aangaf dakloos te zijn, 52 % woonde op eigen kosten in een (huur)woning, 20 % huurde een woning via het ESTIA/HELIOS-programma en 22 % woonde in kampen. Van alle personen die aangaven dakloos te zijn, dit is 3 % van de ondervraagde personen, was 44 % statushouder (zie ETH Zürich, ipl - immigration policy lab, UCL et al., *Home for Good? Obstacles and Opportunities for Refugees and Asylum Seekers in Greece*, december 2023, waarnaar ook wordt verwezen via consulteerbare weblink <https://bit.ly/3UCwSI7>, waarnaar wordt verwezen in voetnoot 1480 op p. 60 van AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025).

4.5.7. Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. Volgens het RSA/PRO ASYL rapport is er nood aan een actieve AMKA. Om deze reden stelt dit rapport dan ook dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). In dit verband wordt benadrukt dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024* van september 2025, p. 261-262).

4.5.8. Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, dat voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25-27; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202, p.264-265).

Uit de voorliggende objectieve informatie blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 27-28; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2025*, september 2025, p. 265).

4.5.9. Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang van statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé dokters. Deze statushouders kunnen enkel beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken vanwege hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *“Living In Greece – Access to healthcare”*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgenheden of -centra (UNHCR, *“Information Guide for Beneficiaries of International Protection”*, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf; Refugee.info Greece, *“Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)”*; UNHCR, *“Living in Greece – Access to Healthcare”*).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks of Engels en tegen betaling verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (RSA/PRO ASYL, *Recognised*

Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, maart 2025, p. 35; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024* van september 2025, p. 209, 266-268).

4.5.10. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (AIDA/ECRE *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239; RSA/PRO ASYL *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. "Alkyoni II") kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precarie situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden worden gemaakt, moeten een nieuwe beslissing worden genomen door de Griekse asiendienst. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Na neerlegging van de gevraagde documenten, ontvangt de statushouder aan

bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 10-13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 15-16; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 18-19; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (RSA/PRO ASYL *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz (RSA/PRO ASYL *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van GCR werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van

voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.6. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociaalezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, wordt een evolutie vastgesteld naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die verbonden zijn aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.7. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden, waaronder een eventuele kwetsbaarheid, individueel profiel, het vermogen om zijn rechten te laten gelden, stappen te nemen en in de eigen basisbehoeften te kunnen voorzien, te beoordelen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit

voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

4.8. Een onderzoek naar verzoekers individuele omstandigheden kan zich niet beperken tot een beoordeling van zijn levensomstandigheden in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming vóór zijn vertrek uit Griekenland. Ook de voorzienbare levensomstandigheden in geval van terugkeer moeten in aanmerking worden genomen, rekening houdend met zijn individuele omstandigheden. Wat verzoekers individuele omstandigheden betreft, wordt nader ingegaan op de door hem aangehaalde psychologische kwetsbaarheid.

Het wordt niet betwist dat verzoeker psychologische problemen heeft. Verzoeker legt immers een attest neer van een klinisch psycholoog van 24 juli 2024 (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 7), waarin gesteld wordt dat hij stresserende situaties doorstaan heeft in zijn herkomstland en gedurende zijn reisweg en dat hij geconfronteerd werd met gewelddadige situaties. De klinisch psychologe stelt vast dat verzoeker verschillende symptomen heeft die een indicatie vormen van een psychologische kwetsbaarheid en dat op basis van een vragenlijst kan aangenomen worden dat hij lijdt aan een ernstige depressie. Op basis van een andere vragenlijst kan volgens de psychologe gesteld worden dat verzoeker lijdt aan PTSS. Zij wijst er nog op dat hij zich in een kwetsbare situatie bevindt.

Bij zijn verzoekschrift voegt hij een attest van dezelfde klinisch psychologe van 5 juni 2025 (verzoekschrift, stuk 3). Hierin wordt gesteld dat de psychologische opvolging verder gezet wordt en dat verzoekers verblijf in België een positief effect op hem heeft, maar dat een vrees voor terugkeer naar Griekenland hem angst baart. Een terugkeer zal volgens haar een negatief effect hebben op de stabiliteit die hij nu gevonden heeft.

Bij zijn aanvullende nota van 6 oktober 2025 voegt verzoeker een attest van een psychiater van 4 oktober 2025. De psychiater stelt dat verzoeker een extreem traumatische kindertijd heeft beleefd daar zijn vader vermoord werd tijdens zijn geboorte, zijn moeder hem verlaten heeft toen hij twee jaar was en dat zijn grootouders hem tijdens zijn adolescentie ook verlaten hebben. Volgens de psychiater heeft verzoeker veel traumatische ervaringen van verlating doorstaan en heeft zijn vrijheidsberoving van 29 september 2025 zijn verleden van verlating en trauma's doen heropleven. Zijn psychiater wijst erop dat, vanuit psychiatrisch oogpunt, die verlatingsangst gepaard gaat met een ernstige depressie en met een PTSD. Indien hij zonder behandeling blijft en het voorwerp uitmaakt van dwingende maatregelen tot afwijzing, is dit volgens zijn psychiater niet zonder gevaar. Hij stipt aan dat het ondenkbaar is dat er in deze omstandigheden een attest fit-to-fly zou worden opgesteld, dat de psychotherapeutische behandeling verder gezet moet worden en dat een regelmatig gebruik van antidepressiva aangewezen is. Het voorschrift voor Prozac wordt ook bijgevoegd (aanvullende nota 6 oktober 2025, stukken 2 en 3).

Uit voormelde attesten blijkt aldus dat verzoeker psychologische moeilijkheden heeft, dat hij minstens sinds 24 juli 2024 op regelmatige basis opgevolgd wordt door een klinisch psychologe en dat hij, slechts enkele dagen nadat hij op 30 september 2025 van zijn vrijheid werd beroofd, in het centrum onderzocht werd door een psychiater, die vaststelt dat verzoeker op regelmatige basis het antidepressivum Prozac dient te nemen en dit ook onmiddellijk voorschrijft.

Hierbij komt dat verzoeker ter terechtzitting verklaart dat de afgelopen nacht een Palestijnse medebewoner in het centrum zelfmoord gepleegd heeft, dat hij de ochtend van de zitting nog afscheid van hem heeft genomen en dat dit hem heel diep raakt. Gezien de recentheid van deze tragische gebeurtenis kan van verzoeker niet verwacht worden de impact ervan op zijn psychologische situatie te documenteren. Dit nieuwe element, waaromtrent de commissaris-generaal geen standpunt heeft kunnen innemen nu zij niet ter terechtzitting verschenen is, kan bij de beoordeling van verzoekers psychologische kwetsbaarheid niet buiten beschouwing worden gelaten, mede rekening houdend met de recente tussenkomst van de psychiater in het gesloten centrum en het door hem voorgeschreven antidepressivum.

De gezondheidstoestand van verzoeker kan bepalend zijn in het onderzoek of hij ongeacht zijn wil en zijn persoonlijke keuzes, na terugkeer naar Griekenland, in staat zal zijn om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften alsook een beroep zal kunnen doen op aanbevolen of noodzakelijk geachte medische, psychologische of therapeutische behandeling of ondersteuning om te vermijden dat hij een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen voor zijn mentale gezondheid zou hebben of die hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. De specifieke situatie van verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland moet bijgevolg nader en naar behoren worden geanalyseerd, waarbij geen abstractie kan worden gemaakt van de tussenkomst van een psychiater in het gesloten centrum, het voorgeschreven antidepressivum, evenals de tragische zelfmoord van een medebewoner daags voor de zitting. Een duidelijker beeld omtrent verzoekers mentale situatie is noodzakelijk om de beoordeling te kunnen maken of verzoeker een bijzondere kwetsbaarheid heeft die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

De Raad herhaalt dat de commissaris-generaal niet ter terechtzitting aanwezig was en dat zij ook nagelaten heeft om standpunt in te nemen aangaande de door verzoeker neergelegde stukken bij zijn aanvullende nota van 6 oktober 2025 alsook omtrent de meer recentere landeninformatie waarop gewezen doorheen het verzoekschrift en zoals *supra* besproken.

Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken het verzoek om internationale bescherming niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep. Het ontbreekt aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1° van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

Gelet op bovenstaande vaststellingen, oordeelt de Raad dat in de huidige stand van zaken niet kan worden besloten dat de voorwaarden voor de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° lid van de Vreemdelingenwet zijn vervuld.

Bijgevolg moet de bestreden beslissing worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 28 mei 2025 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tien oktober tweeduizend vijftientig door:

I. FLORIO,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

I. FLORIO